

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

09 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Освітня програма Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Факультет української й іноземної філології та журналістики

Кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Курс 4

Програму розроблено:

1. Французовою К.С., к. філол. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ
2. Хан О.Г., к. філол. н., доценткою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, ХДУ

Програму розроблено на основі освітньої програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))», затвердженої 25.06.2020 р. Вченою радою Херсонського державного університету.

Деканеса факультету _____

Ірина ГОШТАНАР

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Протокол № 1-в від «29» серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри _____

Юлія КІЩЕНКО

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол №1 від «02» вересня 2024 р.

Голова ради _____

Ірина ГАЙДАЄНКО

Керівниця навчального відділу _____

Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Підготовка у вищій школі повинна дати ґрунтовні знання, закласти основи самовдосконалення майбутнього фахівця. Специфіка навчання вимагає продуманої організації самостійної роботи, яка б забезпечувала успішне оволодіння не тільки теоретичним матеріалом, але й навичками практичної роботи, творчої діяльності. Тому особливого значення набуває такий аспект навчальної роботи здобувачів вищої освіти, як поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи перекладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання за освітньо-професійною програмою «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська проводиться у 8 семестрі і є завершальним етапом практичної підготовки здобувачів та важливою частиною підготовки до застосовування одержаних знань під час вирішення конкретних перекладацьких завдань. Завдання практики покликані допомогти здобувачам у формуванні готовності й здатності до самоосвіти та саморозвитку в майбутній професійній діяльності.

Тривалість проведення практики – 1 тиждень для денної форми навчання та 3 тижні для заочної форми навчання. Кількість годин – 45, кількість кредитів ЄКТС – 1,5.

Базою практики є відділ міжнародних ініціатив та проектної діяльності Херсонського державного університету.

Форма підсумкового контролю з виробничої практики – диференційований залік.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 22	Виробнича практика	1,5	Захист /диф. залік	Поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи перекладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу

1. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФОРМАТ ПРАКТИКИ

Виробнича практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня 4 курсу спеціальності 035 Філологія проводиться в умовах, максимально наближених до реальних умов майбутньої професійної діяльності, є невід'ємною складовою частиною професійної підготовки фахівців.

Метою виробничої практики є поглиблення фахових компетентностей, необхідних для роботи перекладача та удосконалення практичних вмінь і навичок, пов'язаних з реалізацією різних видів перекладу. Практика спрямована на розвиток умінь застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних перекладацьких завдань, формування готовності й здатності здобувачів до самоосвіти та саморозвитку в майбутній професійній діяльності.

Завдання практики:

- формування професійно-ціннісних якостей особистості перекладача: професійної компетентності, творчого підходу до процесу виконання перекладу, комунікабельності, дипломатичних навичок, уваги, вміння концентруватися та адаптуватися у складних ситуаціях;
- закріплення та поглиблення теоретичних знань як з англійської мови (збагачення словникового запасу певною специфічною термінологією), так і з методів перекладу, вибору тих чи інших засобів перекладу з урахуванням особливостей текстів;
- удосконалення вміння безпосереднього спілкування з іноземцями в аутентичних ситуаціях соціально-побутової, соціально-культурної та професійної сфер спілкування;
- формування вмінь та навичок діяльності згідно з правилами перекладацької етики;
- підготовка до самостійної роботи у якості перекладача, отримання навичок практичної роботи за фахом на певній посаді;
- вивчення передового досвіду роботи перекладачів, підбір та аналіз експериментального та теоретичного матеріалу для подальшої професійної діяльності, вивчення активних засобів та методів перекладу.

Практична підготовка може здійснюватися за такими **формами** проходження практики:

- очна;
- онлайн (дистанційна);
- змішана.

2. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
ОК 22	Виробнича практика	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні	ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації
		ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати
		ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним	ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та	ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо

			перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	
		ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями	ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань	ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності
		ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел	ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами	ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності
		ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів	ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами
		ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно	ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації	ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації)
		ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою	ФК 13. Здатність здійснювати усний та писемний переклад художніх та нехудожніх типів текстів	ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя
		ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ФК 14. Здатність ефективно реалізовувати навички послідовного та синхронного перекладу.	ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів
		ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ФК 15. Усвідомлення базисних засад сучасних напрямків лінгвістичних та перекладознавчих досліджень	ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання
		ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій		ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у

			непередбачуваних умовах
			ПРН 20. Мати навички здійснювати усний (послідовний та синхронний) та письмовий переклад (художній та галузевий).

3. ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Види робіт, форма звітності та оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
1	2	3	4
1.	Здійснення залікового перекладу № 1	текст перекладу	20
2.	Здійснення залікового перекладу № 2	текст перекладу	20
3.	Презентація-самоаналіз технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу	презентація	10
Залік			
6.	Презентація звіту	презентація	25
7.	Відповіді на питання	відповіді на питання	25
Загальна кількість балів:			100

Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

-200 балів (для здобувачів галузі знань 22 Охорона здоров'я - 200 балів) відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у Херсонському державному університеті (наказ від 31.08.2023

№ 370-Д)

Зміст роботи

Зміст програми	Завдання щодо виконання програми	Форма виконання
Розпорядок роботи під час практики. Матеріально-технічна база	Одержання загального уявлення про правила внутрішнього розпорядку, матеріально-технічну базу практики	Бесіда з керівником від бази практики
Документи, які регламентують діяльність бази практики	Робота з документами, що регламентують діяльність бази практики	Вивчення документів
Тематичне спрямування перекладів, що надає база практики	Ознайомлення з планом роботи на найближче майбутнє з метою формування уявлення про спектр діяльності перекладача. Встановлення тематики	Бесіда з керівником від бази практики. Вивчення

	перекладів, що користуються найбільшим попитом на сучасному етапі	тематики перекладів, які виконує база практики
Оформлення та переклад ділових паперів	Вивчення особливостей оформлення та перекладу ділових та приватних листів	Вивчення особливостей ділового перекладу
Переклад електронних офісних листів та інших документів	Перекладання електронних офісних листів та інших документів	Переклад документів
Особливості діяльності перекладача та його функції. Робота з групою	Здобуття інформації про заплановані заходи, що потребують участі перекладача. Участь у зборах, зустрічах та конференціях	Бесіда з керівником від бази практики. Участь у зборах, зустрічах та конференціях
Участь в онлайн конференціях з іноземними партнерами ХДУ та допомога у перекладі зустрічей	Підготовка та участь в онлайн конференціях з іноземними партнерами ХДУ та допомога у перекладі зустрічей	Участь в онлайн конференціях та допомога у перекладі
Виконання перекладу	Підготовка до виконання залікового перекладу № 1	Аналіз наданого тексту для перекладу
	Консультація з груповим керівником з приводу виконання залікового перекладу № 1 та певних поточних проблем	Бесіда з керівником від ХДУ
	Виконання залікового перекладу № 1	Переклад тексту
Аналіз виконаного перекладу, врахування помилок та визначення шляхів його вдосконалення	Обговорення з керівником від бази практики та груповим керівником виконаного перекладу, врахування помилок та визначення шляхів вдосконалення перекладу	Бесіда з керівником від бази практики та груповим керівником
Особливості кінцевої правки документу	Внесення правок у переклад	Виправлення помилок у перекладі
Презентація-самоаналіз технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу	Підготовка до створення презентації-самоаналізу технік застосованих при здійсненні залікового перекладу	Пошук та підготовка матеріалу для створення презентації
	Консультація з груповим керівником з приводу виконання презентації-самоаналізу технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу	Бесіда з керівником від ХДУ
	Створення презентації-самоаналізу технік, застосованих при здійсненні	Створення презентації

	залікового перекладу	
Виконання перекладу	Підготовка до виконання залікового перекладу № 2	Аналіз наданого тексту для перекладу
	Консультація з груповим керівником з приводу виконання залікового перекладу № 2 та певних поточних проблем	Бесіда з керівником від ХДУ
	Виконання залікового перекладу № 2	Переклад тексту
Аналіз виконаного перекладу, врахування помилок та визначення шляхів його вдосконалення	Обговорення з керівником від бази практики та груповим керівником виконаного перекладу, врахування помилок та визначення шляхів вдосконалення перекладу	Бесіда з керівником від бази практики та груповим керівником
Особливості кінцевої правки документу	Внесення правок у переклад	Виправлення помилок у перекладі
Обговорення результатів практики з керівником від бази практики	Обговорення проблемних питань. Консультація щодо оформлення загальних висновків про результати практики, звіту про результати практики та презентації звіту	Бесіда з керівником від бази практики
Написання загальних висновків про результати практики	Підведення і фіксація загальних висновків про результати практики	Загальні висновки про результати практики
Консультація з керівником практики від ХДУ	Обговорення дискусійних питань; перевірка загальних висновків про результати практики здобувача	Бесіда з керівником практики від ХДУ
Оформлення звіту про результати практики	Укладання звіту про результати практики: фіксація виконаних видів роботи за відповідними датами; фіксація відгуків та оцінок від керівників від бази практики та ХДУ; виставлення всіх необхідних підписів і печаток у документі	Звіт про результати практики
Надання звітної документації на фінальну перевірку керівнику практики від ХДУ, створення презентації звіту, підготовка відповідей на питання на заліку	Вчасне надання керівнику практики від ХДУ звітної документації: 2 залікових перекладів, презентації-самоаналізу технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу, загальні висновки про результати практики та звіт про результати практики. Створення презентації звіту. Відповіді на питання на заліку	Участь у підсумковій конференції, складання заліку

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Практична підготовка здобувачів спеціальності 035 Філологія організується та координується кафедрою англійської філології та світової літератури імені професора

Олега Мішукова ХДУ.

База практики: відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності Херсонського державного університету.

Організацію та проведення практичної підготовки здійснює декан факультету, керівник практик від факультету, завідувач кафедри. Відповідальність за виконання програми практики покладено на гаранта освітньої програми, групових керівників практики.

Основною діяльністю керівника практики є:

- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики;
- забезпечення виконання здобувачами програми практики;
- консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань тощо;
- подання звітної документації;
- аналізування виконання програм практики й доповідає про її підсумки на засіданні кафедри;
- складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету.

Здобувачі, які проходять практику за спеціальністю 035 Філологія, зобов'язані:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановній конференції з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно розпочати практику;
- вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики;
- скласти календарний графік проходження практики та залікових заходів, погодивши його з керівником від бази практики і керівником практики від ХДУ;
- вести звіт про результати практики та своєчасно подавати його на перевірку;
- працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики;
- своєчасно оформити всі документи з практики й скласти залік з практики;
- проходити практику в терміни, визначені наказом по університету.

Етапи практичної підготовки

Виробнича практика включає три етапи:

- 1) настановна конференція
- 2) проходження практики здобувачами вищої освіти відповідно до робочої програми практики
- 3) підсумкова конференція (узагальнення результатів практики)

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу. Здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

На другому етапі здобувачі безпосередньо проходять практику на базі практики, виконуючи всі види робіт відповідно робочої програми.

На третьому етапі відбувається підсумкова конференція, де здобувачі складають залік та узагальнюються результати практики.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод

проектування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

Форми і методи контролю:

Контроль діяльності практикантів під час практики складається з поточного і підсумкового. *Поточний контроль* виробничої практики здійснюється керівником практики протягом усього її періоду за такими напрямками:

- дотримання вимог виробничої практики та техніки безпеки;
- активна вмотивована участь в усіх видах діяльності під час практики;
- вчасне, самостійне та якісне виконання здобувачем кожного виду роботи;
- оперативність виправлення недоліків та помилок, вказаних керівником.

Підсумковий контроль здійснюється у спеціально відведений час після завершення проходження практики. Всі здобувачі беруть участь у підсумковій конференції. Здобувачі представляють свої презентації звітів і усно відповідають на запитання. Залік виставляє керівник практики.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Виробнича практика є завершенням вивчення дисциплін перекладацького напрямку. Під час практики здобувачі повинні розвинути свої індивідуальні здібності й закріпити навички професійної підготовки перекладача, здобуті впродовж вивчення перекладознавчих та перекладацьких дисциплін і спецкурсів. Під час виконання письмових перекладів здобувачам необхідно консультуватися з керівником практики.

Вид роботи	Методичні рекомендації до її виконання
Заліковий переклад	Заліковий переклад має бути здійсненим на високому рівні змістової близькості до оригіналу; жанрово-стилістична приналежність має бути повністю відповідною; необхідно дотримуватися високого рівня точності термінології та повної стилістичної відповідності; необхідно чітко та виправдано здійснювати відповідні лексичні та граматичні трансформації; застосовувати відповідні способи та прийоми перекладу відповідних лексем та груп лексем; рівень володіння вихідної мови та мови перекладу має бути високим
Презентація-самоаналіз технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу	Презентація-самоаналіз залікового перекладу має відображати детальну покрокову роботу з текстом при здійсненні перекладу охоплюючи всі його рівні (приміром: композиційний, стилістичний, лексико-семантичний тощо), та в залежності від його типу (галузевий, художній, науково-технічний, публіцистичний, науковий, науково-популярний, медійний та ін.). Увага має бути сконцентрована на застосуванні певних технік перекладу щодо конкретного тексту. А саме: опис застосованих способів та прийомів перекладу; лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; техніки збереження жанрово-стилістичних складових; специфіка роботи з термінологією; збереження авторського стилю (для художніх текстів) та інших особливостей оригінального тексту
Написання загальних висновків про результати практики	Загальні висновки про результати практики оформлюються у Word, 14 шрифтом, інтервал 1,5, вирівнювання по ширині, обсяг – 300 слів. У вступі документу повинна бути характеристика бази практики, основна частина, де вказуються назви перекладених статей та їх обсяг, назви словників та довідників, що було використано під час роботи, зазначення перекладацьких проблем,

	що зустрілися, та шляхи їх вирішення, перелік усіх видів діяльності під час проходження практики. У висновках мають бути надані рекомендації щодо подальшої оптимізації практики, побажання щодо вдосконалення змісту й умов проходження практики. Загальні висновки про результати практики мають бути оригінальним твором, виконаним самостійно кожним здобувачем
Оформлення звіту про результати практики	Оформіть звіт про результати практики згідно вимог за зразком звіту
Створення презентації звіту	Презентація має містити загальні висновки про результати практики та має вміщувати такі обов'язкові складники: • загальна характеристика видів роботи, що виконувалися під час практики, • самоаналіз якості виконання завдань з практики, характеристика труднощів, що виникали під час проходження практики, • загальна оцінка результатів проходження практики (які знання поглиблено, яких нових знань і вмінь набуто тощо), побажання щодо покращення умов проходження практики. Презентація має бути оригінальним твором, виконаним самостійно кожним здобувачем. Обсяг – до 10 слайдів
Відповіді на питання до складання заліку	Підготуйтеся до усних відповідей на питання для складання заліку: 1. Розкрийте поняття (визначення, приклади) способів та прийомів перекладу. 2. Перекладіть українською мовою та поясніть: «ST», «TT», «ways of translation», «interpretation», «off-hand interpretation», «conveying the meaning», «discourse», «literal translation». 3. Назвіть відомі вам види перекладацьких трансформацій. Надайте приклади до кожної з них. 4. Назвіть вимоги до науково-технічного перекладу 5. Окресліть специфіку перекладу художніх текстів. 6. Визначте поняття одиниці перекладу. 7. Розмежуйте поняття еквівалентності та адекватності перекладу. 8. Визначте основні стратегії перекладу. 9. Назвіть види перекладу та відкоментуйте їх специфіку. 10. Окресліть лексико-семантичні проблеми перекладу (відтворення реалій, термінів, аббревіатур, різних видів назв тощо).

6. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, ФОРМУВАННЯ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ

Здобувач допускається до складання заліку з виробничої практики за умов виконання програми практики у повному обсязі, своєчасного подання всіх матеріалів на перевірку груповому керівнику й отримання позитивного відгуку-характеристики від керівників від бази практики. Підсумкова залікова оцінка за виробничу практику нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Критерії оцінювання залікового перекладу

Кількість балів	Критерії оцінювання
19-20	Заліковий переклад здійснено на високому рівні змістової близькості до оригіналу; жанрово-стилістична приналежність повністю є відповідною; високий рівень точності термінології; повна стилістична відповідність; чітко та виправдано здійснені відповідні лексичні та граматичні трансформації; застосовано відповідні способи та прийоми перекладу відповідних лексем та груп лексем; рівень володіння вихідної мови та мови перекладу є високим
12-18	Заліковий переклад здійснено на високому рівні змістової близькості до оригіналу; жанрово-стилістична приналежність повністю є відповідною; високий рівень точності термінології; повна стилістична відповідність; чітко та виправдано здійснені відповідні лексичні та граматичні трансформації; проте, певні способи та прийоми перекладу відповідних лексем та груп лексем застосовано невідповідно; рівень володіння вихідної мови та мови перекладу є достатньо високим
6-11	Заліковий переклад здійснено на достатньому рівні змістової близькості до оригіналу; жанрово-стилістична приналежність є відповідною; рівень точності термінології є достатнім; достатня стилістична відповідність; здійснені відповідні лексичні та граматичні трансформації; проте, певні способи та прийоми перекладу відповідних лексем та груп лексем застосовано не відповідно; рівень володіння вихідної мови та мови перекладу є достатнім
1-5	Заліковий переклад здійснено на недостатньому рівні змістової близькості до оригіналу; жанрово-стилістична приналежність є відповідною; рівень точності термінології є помірно достатнім; стилістична відповідність є помірно достатньою; здійснені відповідні лексичні та граматичні трансформації; проте, певні способи та прийоми перекладу відповідних лексем та груп лексем застосовано невідповідно; рівень володіння вихідної мови та мови перекладу є нижчим за достатній
0	Заліковий переклад не здійснено або не подано вчасно на перевірку

Критерії оцінювання презентації-самоаналізу технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Презентація-самоаналіз відображає детальну покрокову роботу з текстом як на передперекладацькому, так і на перекладацькому етапах та охоплює всі текстові рівні. Увагу сконцентровано на застосуванні певних технік перекладу щодо конкретного тексту. А саме: опис застосованих способів та прийомів перекладу; лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; описано техніки збереження жанрово-стилістичних складових; відображено специфіку роботи з термінологією; збережено авторовий стиль (для художніх текстів) та інші особливості оригінального тексту

7-9	Презентація-самоаналіз відображає покрокову роботу з текстом. Увагу сконцентровано на застосуванні певних технік перекладу щодо конкретного тексту. А саме: опис застосованих способів та прийомів перекладу; лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; описано техніки збереження жанрово-стилістичних складових; відображено специфіку роботи з термінологією; збережено авторовий стиль (для художніх текстів). Але має певні незначні неточності у визначенні перекладацьких та перекладознавчих понять
4-6	Презентація-самоаналіз частково відображає покрокову роботу з текстом. Увагу побіжно сконцентровано на застосуванні певних технік перекладу щодо конкретного тексту. Але подано не повний опис застосованих способів та прийомів перекладу; лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; не описано техніки збереження жанрово-стилістичних складових; частково відображено специфіку роботи з термінологією; частково збережено авторовий стиль (для художніх текстів). Має певні неточності у визначенні перекладацьких та перекладознавчих понять
1-3	Презентація-самоаналіз не відображає покрокової роботи з текстом. Увагу побіжно сконцентровано на застосуванні певних технік перекладу щодо конкретного тексту. Але подано не повний опис застосованих способів та прийомів перекладу; лексичних, граматичних та лексико-граматичних трансформацій; не описано техніки збереження жанрово-стилістичних складових; частково відображено специфіку роботи з термінологією; частково збережено авторовий стиль (для художніх текстів). Має багато неточностей у визначенні перекладацьких та перекладознавчих понять.
0	Презентацію-самоаналіз не створено або не подано вчасно на перевірку

Захист результатів практики на заліку
Критерії оцінювання презентації звіту

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі і є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики має характер розгорнутої обґрунтованої характеристики явища або факту, що описується. До кожного складника здобувач робить власні висновки
18-23	Підготовлена презентація виконана на високому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено у повному обсязі, проте не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження, необхідні приклади, аналіз і самооцінку результатів виробничої практики. Усі складники висновків мають характер занадто стислої, без наведення достатньої кількості прикладів, характеристики явища або факту, що описується. Для кожного складника здобувач робить власні висновки

10-17	Підготовлена презентація виконана на достатньому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не у повному обсязі та не є обґрунтованими. Презентація є особистим твором здобувача, який містить його враження і самооцінку результатів виробничої практики. Викладення результатів практики мають характер переліку фактів, якому бракує аналізу, оцінки й ілюстрації прикладами. Для кожного складника здобувач робить власні висновки
1-9	Підготовлена презентація виконана на низькому технічному рівні, висновки про результати практики висвітлено не повністю, не є обґрунтованими. Презентація не є самостійним твором здобувача, не містить ретельного аналізу виконаної роботи, не містить особистої оцінки власних результатів виробничої практики
0	Презентацію звіту не підготовано

Критерії оцінювання відповідей на запитання на заліку

Кількість балів	Критерії оцінювання
24-25	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 95% запитань, проводить узагальнення і висновки
16-23	Здобувач дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш, ніж на 80-95% запитань, проводить узагальнення і висновки
9-15	Здобувач володіє знаннями матеріалу (70-80%), але допускає незначні помилки (1-2 помилки) у формулюванні термінології, дефініцій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді
1-8	Здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки (3-4 помилки), які виправляє за допомогою викладача
0	Здобувач не готовий відповідати, не володіє матеріалом або був відсутній на заліку

Підсумкова оцінка

Сума балів за всі види роботи	Оцінка а ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання

контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Звітна документація з виробничої практики складається з таких частин:

- загальні висновки про результати практики здобувача, оформлені згідно з методичними рекомендаціями;
- звіт про результати практики, оформлений згідно вимог, який містить щоденник практики здобувача з датами щодо виконання кожного завдання, відгуки роботи здобувача від керівника від бази практики та від університету;
- документи про виконання залікових видів робіт/завдань (2 залікові переклади, презентація-самоаналіз технік, застосованих при здійсненні залікового перекладу) згідно методичних рекомендацій.

Завдання до заліку складаються з таких видів робіт:

- створення та демонстрація презентації звіту (згідно методичних рекомендацій);
- відповіді на запитання до заліку

8. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підведення підсумків та узагальнення результатів виробничої практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів) за участі керівників від університету, представників деканату і членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше, ніж за три дні контрольного заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.), демонструючи розроблені презентації звітів. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та може вміщувати фотозвіт, відео, скріншоти, аналіз, висновки результатів виконання завдань програми практики. Здобувачам задаються питання відповідно робочої програми, на які необхідно відповісти.

Оцінювання відбувається з урахуванням положень Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 №803-Д. Керівник практики виставляє здобувачу підсумкову оцінку на підставі сумарної оцінки за всіма напрямками його діяльності під час проходження практики та під час заліку.

Здобувачі мають право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д).

Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача за підписом керівника практики. Непроходження або невиконання програми практики вважаться академічною заборгованістю. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відраховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може дозволити індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право перескласти комісії залік з практики у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

9. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Богданова Т. В., Черноватий Л. М. Переклад англомовних галузевих термінів українською мовою. In *Statu Nascendi*. 2019. Вип. 19. С. 15-21.
2. Двойніков С. Ю., Черноватий Л. М. Особливості перекладу складних англомовних галузевих термінів і термінів-аббревіатур. In *Statu Nascendi*. 2019. Вип. 19. С. 46-52.
3. Єськов С. С., Черноватий Л. М. Переклад англомовних галузевих термінологічних словосполучень. In *Statu Nascendi*. 2019. Вип. 19. С. 71-76.
4. Максименко О. В. Прецедентні феномени в перекладі: навч. посібник. К. : Вид. дім Дмитра Бураго, 2019. 168 с.
5. Максимов С. Є. Перекладацький аналіз тексту у світлі дискурс-аналізу // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія. 2017. Вип. 34. С. 124-127.
6. Навчально-перекладацька практика: програма та методичні вказівки здобувачам вищої освіти спеціальності 035.041 «Філологія Германські мови та літератури (переклад включно)» / уклад. Ю. А. Купчишина. Хмельницький : ХНУ, 2022. 12 с.
7. Черноватий Л. М. Співвідношення способів перекладу англомовної термінології у сфері фінансів підприємства. Наукові записки. Вип. 153. Серія : Філологічні науки (Мовознавство). Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. 2019. Вип. 175. С. 662-667.

Допоміжна

8. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства: навч. посіб. для студентів спец. 035 «Філологія». Вінниця : Нова Книга, 2020. 351 с.
9. Чередниченко О.І. Переклад – Культура – Ідентичність. К. : Видавець Заславський О. Ю., 2017. 224 с.
10. Chernovaty L. Translator Training: Kharkiv University Model. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу : тези доповідей X наук. конференції з міжнародною участю, 4-5 квітня 2019 р. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2019. С. 26-27.
11. Ohanov V., Chernovaty L. Translator's Professional Competence and Translator Training. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу : тези доповідей X наук. конференції з міжнародною участю, 4-5 квітня 2019 р. Харків : Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2019. С. 96-97.
12. Skrypliova V., Chernovaty L. Subject Knowledge and the Translator's Competence. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу : тези доповідей X наук. конференції з міжнародною участю, 4-5 квітня 2019 р. Харків: Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, 2019. С.123-124.
13. Theory and Practice of Translation (Теорія і практика перекладу) : навч. посіб. для студ. ВНЗ / К. М. Скиба, Є. В. Долинський, О. О. Мацюк та ін. Хмельницький : ХНУ, 2019. 209 с.

Інтернет-ресурси

14. Закон України «Про освіту». Електронний ресурс. Законодавство України, 2017. № 38-3. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

15. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. Київ, 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/>
16. British Council. Learn English. Business English. URL : [Business English | LearnEnglish \(britishcouncil.org\)](https://www.britishcouncil.org/learn-english/business-english)
17. British Council. Teaching English. URL : <https://www.teachingenglish.org.uk/>